

מסורת הש"ס

כיון דאמר מר. לקמן בשמעתין גבי אמרו לכופר ויכתוב ופלוגי ופלוני ויחתמו כשר הגט אבל לא תעשה: לא שפירא. הלכך לא גורין, ושמואל לית ליה דרבי ירמיה דאמר חתם כופר שניט אלא כתב כופר וחתם עד כדאמרין בהגארה (לקמן דף פו): ולא מוקי לה כרי יוסי ולא איירי ממני' בהתימת כופר כלל וכן לרבי יוסי וכן לר' מאיר כשהיה החתימה ושמואל לית ליה דרב חסדא דאמר רבי יוסי היא וכתב כופר ודברי הכל היא: דלמא אמר לכו. אהם חמומו ואמרו לפלוני ויכתוב דבנה אמר' לקמן כשר ותעשה ואי מכשרת חתימת כופר כגט אזלי הני סהדי ומחתמי לסופר משום כיסופא: הניא' למ"ד כו'. פלוגתא היא לקמן בשמעתין: אלא ר' יוסי טרסי אמר כו'. אלא ודאי רבי יוסי תרתי אמר לפסולא בין שאמר לשלשה מני בין שאמר אמרו לפלוני ויכתוב ופלוגי ויחתמו פסול והגן אמוראי דאמרי לקמן תעשה ולא תעשה אבינא דרבי מאיר פלוגי דלרבי יוסי פסול לגמרי ואיתא לרבנן חסדא דהא דקמי חתם כופר כשר רבי יוסי היא דליכא למיחש שמה שלילי זיה ולא בעל: ושמואל. דאמר לעיל הדין לר' תלמוד דאי כתובו כתב (א) ידו ולא כתב הגט נעשה כאומר אמר ואמר: פכר לנ כרבי יוסי כדאמר שמואל הלכה כרבי יוסי היכא דלא אמר אמרו: ופלוני עליה. באומר אמרו: נמוקן עמו. (א) פירשו עמו לתת טעם לכל דבריו שהיה מיישב את דבריו: חסד וסופר. כדאמרין במסכת סוטה (דף כ) אמרו לו לבלל אי: חסד לכשירצה. כשהיה רואה להיות מתן ומתעשר דבריו היה חסד: גל של אגווי. מפרש בנבות דר' נתן (פ' יח) מה גל של אגווי חסד נטל אהם מהן והם נקבצו וטפלו וזו על זו טוין קר' טרפון כה תלמיד ושאלו דבר היה מניא לו ראה מקרא מדרש משנה הלכה ואגדה הכל יחד: מוס מיוונס. יינה מוקן בה תמיד שאין התנוי לר' לומר ללקוח הממנו ואביא לכס קן נכר אדם ללמד מפי מוזמן לו ותלמודו ערוך כפיו: אולר בלוס. קן מפורש בנבות דרבי נתן למה היה ר' עקיבא דומה לעני שנטל קופתו ואל לשה מלא שערירס קרז ונתן בה מלא חסין נתן וכן פוליס וכן עדשים וכשכא לביתו בירר כל מין ומין לעזמן קן ר"ע כשלמד מרבותי שמע דבר מקרא מרכזתי ואחריו הלכה ואחריו מדרש ואחריו אגדה נתן לבו לחזור עליהן ולגורסן עד שהיו סדורין כפיו ולא אמר אלמוד מקרא לעזמו מדרש לעזמו אבל כשעשה חסד גדול עשה כל ההורה מטענות מנבעות סידר מדרש ספרי וספירא לבדן ושאלן לעזמן לתלמידיו והלכות לעזמן ואגדות לעזמן. ונראה בעניי אולר בלוס סגור מפנימות לבדן מחיכות מחילות כמו שעושין חביות גדולות ליתן חסין מכלן שעורין מכלן עדשים מכלן כמו פיו בלוס ורגליו מכולמות בבכורות (דף מ:): קלושי"א בלע"ז: קופס הרבוליס. מפרש האססי מה רוכל זה שבא לעיר שזאלין ממנו אפרסמן עמן אומר הין פליטון עמך אומר הין קמון עמך אומר הין קן נכר אדם לשאול דבר במקרא משיבו וכן בגמרא וכן בגמרא וכן בגמרא וכן בגמרא. ואין שבח זה דומה לשל ר"ע שנתן לבו מחילה ולמד הכל מכולל ואח"כ סדרן: קופס של בשימים. דומה לקופלן הרבולין אלא שהרבולין מתוך שאומנתו לכן מרכה מינין יותר וקופר כל אחד בצרכו לבדו להיות מוזמן לשאלו: קב ונקי. לא ילמד הרבה כשאר חכריו אלא מה שאומר בבית המדרש נקי הוא שהלכה כמותו לעולם: עוקן פרבס. שנה הרבה: מוליא קימטא. מפרש ליה: סנא משכס קימטא. מתלמודו: ומה שמויא אינו מוליא אלא סובין. מה ששכח מתלמודו לא שכה אלא דברים שלא נראו שהלכה כמותן: שנו מדיסי. למדו תורתי שדדויה סרומוס מפרסום מדיסוי של ר"ע. בהתימס ותרתמיס מוקר משינזויו של ר"ע והיינו בריכה לחכר בריכה: שמה שפכרו עדיס. לכן שיאמרו בשם בעלה לכופר לכבוד ולעדיס לחתום: לא חששו חכמיס לדבר זה. מאחר שמכירין חתימתן לא חשו לומר שקר חתמו: מעשה לא עבדי. שיחתמו שקר או יעדו שקר: דיבורא עבדי. אומר לאחרים לעשות ספורים שהבעל יאזיז: ואסס סוטומו. דליכא למיחש שמה משכור כיון דאין מוסימין אלא אס כן שמשו מפי הבעל עלמנו: ולא מעשה. גזירה הו אטו הא: ואיכא

האומר פרק ששי גיטין

סו.

עין משפט
גר מצוה

סו א ב ג מיי פיג
מהל' גירושין הלוי
סנה שני' נ טושי' אהי'ם
סי קב פפי' ד ועי'ם
הד'ט' ובכי'ם:
ד (טושי' טו' פיי' סין' טו
ספי' כז):
ה (מיי' פיי' מהל' גירושין
הטו' עו'י' אהי'ם סין' י
ספי' א):

לשנים תנו הרי אלו יכתוב וימנו דברי ר' מאיר וש לומר דל' מאיר
כיון דחתם כופר פסול הו"ל כאומר אמרו לכופר ויכתוב ואחם חתמו
והרי אלו יכתוב היינו יתחוונו ואם תאמר אכתי היי קמי הרי אלו
יכתבו וימנו לתחלה למאי דאמר כגמון הא נמי כשר ולא תעשה
ומירן רבינו תם דמשום דלמחר לשלשה
שהוא לתחלה נקט האי לישנא
דיכתבו וימנו אי נמי הכי קאמר
אס בלא לקיים שליחותם יכתבו וימנו
בעזמן דאי אמרי לאחריני ועבדי
אפי' דיעבד לא מהני אי נמי דומיין
דמעשה אפי' לתחלה כגון כשעת
הדמק: אמרו לכופר ויכתוב
ולפלוני ופלוגי ויחתמו. לא דמי לעד
מפי עד דהני מילי כשעשו מפי
עדיס שפלוני ליה מפלוני מנה שלא
נמסרה עדות לאלו המעדיס אלא
כפני הראשונים אבל כאן עיקר עדות
לא נמסרה אלא לאלו והראשונים הם
גט: לא שביחא. פירש כקונטרס
לשמואל איחי ליה צפי' בתרא (לקמן דף פו):
דכתב כופר ועד שניט ואיחי אפי'
כרבי מאיר ומכל מקום לר' לומר
נמי אליבאי דלא שפירא דמתחילה לא
הקשה אלא מכח דלא מסתברא דפליג
שמואל אדר' ירמיה ור' חסדא:
חכם כשירצה. יותר מר"מ
ודילמא ר. מאיר חרין
ומקשה ור' יהודה ממון ומסין: וי
האי גזונא אמריין בסוף הוריות
(דף ט):

אמרו לכופר ויכתוב ופלוגי ופלוני ויחתמו
ומשוים כיסופא דסופר חיישי ומחתמי חד
מהגך סהדי וסופר בהדייהו ובעל לא אמר
הכי כיון דאמר מר כשר ולא תעשה כן
בישראל לא שביח וליחושי דילמא אמר להו
לבי הרי אמרו לכופר ויכתוב ואחם חתמו
ואולי הגך משום כיסופא דסופר ומחתמי ליה
לסופר בהדי חד מינייהו ובעל לא אמר הכי
אמרי הא נמי כשר ולא תעשה הוא הניחא
למ"ד כשר ולא תעשה אלא למ"ד כשר
ותעשה מאי איכא למימר אלא רבי יוסי
"תרתי אמר ושמואל סבר לה כוותיה בחדא
ופליג עליה בחדא גופא אמר שמואל אמר
רבי הלכה כרבי יוסי דאמר מילי לא מימסרין
לשליח אמר לפנוי (א) ר"ש ברבי מאחר שר"מ
הונינא אישו אונו חולקין על רבי יוסי מה
ראה רבי לומר הלכה כר' יוסי אמר לו שתוק
בני שתוק לא ריתא את ר' יוסי אילמלי ריתו
נמוקן עמו דתניא (א) יוסי ר' יהודה היה מונה
שבחן של חכמים ר"מ חכם וסופר ר' יהודה
"חכם לכשירצה ר' טרפון גל של אגווי ר'
ישמעאל "חנות מיוונת ר"ע אוצר בלום ר'
יוחנן בן גוריון קופת הרבוליס רבי אלעזר בן
עזריה קופה של בשימים (א) משנת ר' אליעזר
בן יעקב קב ונקי (א) יוסי נמוקן עמו רבי
שמעון טוחן הרבה ומוציא קימטא תנא
משכח קימטא ומה שמוציא אינו מוציא אלא
סובין וכן אמר ר"ש לתלמידיו בניי שנו
מדותי שמדותי תרומות מתרומות מידותיו
של ר"ע גופא אמר לשנים אמרו לסופר
ויכתוב ופלוגי ופלוני ויחתמו אמר רב הונא
אמר רב כשר יכול תעשה זאת בישראל
אמר ליה עולא לרב נחמן ואמרי לה רב
נחמן לעולא מאחר דכשר אמאי לא תעשה
זאת בישראל א"ל חיישינן שמא תשכור עדים
ומי חיישינן והתניא עדים החתומין על ישראל
מקח ועל גבי ישראל לא היו חכמים לדרב זה
מעשה לא עבדי דבורא קאמרי אמר לשנים
אמרו לכופר ויכתוב ואחם חתמו רב חסדא
אמר כשר יכול תעשה רבה בר בר חנה אמר
כשר ותעשה רב נחמן אמר כשר ולא תעשה
רב ששת אמר כשר ותעשה רבה אמר כשר
ולא תעשה רב יוסף אמר כשר ותעשה
ואיכא

חנות מיוונת. לשון מוזן ואית
דגריס מורינת לשון מוזן:
בלום. כקונטרס גריס בלום כמו
פיו בלוס ורגליו מכולמות
בבכורות (דף מ:): ואית דגריסי כגמון
כמו בצרכא רבה (פ' יח) משל
למך שחי אולרומי בלוקיס וחמומין
ומעורין (א): דבורא אמרי
מעשה א' עברי. והא דאמרין
סוף פרק ד' דינבות (דף סה): גבי
מילאנה או שמלכה בפניו ישאנה מפני
שהוא ב"ד ופרין בגמרא טעמא דב"ד
הא צי מרי לא והתניא עדים החתומים
על שדה מקח ועל גט אשה לא חשו
חכמים כו' ומאי קושיא לישני דיבורא
אמרי מעשה לא עבדי כדאמר הבא
דהתס לא היו אלא דיבורא שאומר
שמילאנה או שמלכה רש לומר כיון
דהתס על די דיבורא נגמר הדבר
שע"י קן ניסת לזקק מעשה גמור
חשיב ליה אבל הכא אין נגמר על
דס ואינו אלא דיבור בעלמא:
הדרן עלך האומר התקבל

גלוין הש"ס

תוס' ר"ה חבב ב' ובי
האי גזונא אמריין ב' פ'
שנתה לרביס פ' ב' ג'
הגהות הב"ח
(א) ר"ה רמב"ם ור'
האי גזונא אמריין ב' פ'
שנתה לרביס פ' ב' ג':

לעוי רש"י

קלושי"א וקלושי"ז.
סו.

מוסף רש"י

אוצר בלוס. מניס הכנס
מטורין סמיס יח
ורשבי' ב' ב' ו' וס'
ב'לוס. משנת ר' אליעזר
כן יעקב קב ונקי. קב
מדה קונה. ללמד
במקומות מעועים הוא
מכר משפחה או בכרייתא.
ועין. כל מקום שכתב
הלכס כמותו ובימות סו.
וכש"ו טרובין סו. ובכורות
סו. משה היינו נמי
כרייתא ומהו סו קרל
סומיין בין משנה בין
בכרייתא ורשבי' ב' ג'
קפח. ר' יוסי נמוקן
עמו. עמו. נס וקו, דבר
פיר סוף המשקולת (טורין)
סו. עמך לחיותו משה
ל כל מקום שכתב י.
עמו. שיהי מניא טעם
לדבריו כל שעה (בכורות
סו). לא חשו חכמים
לדבר זה. לומר לא יקחו
עוב שדה זו מן הלוקח וכו'
הער על גט לא יקחו מ'
האשה (בכורות סו).
הדרן עלך האומר